

TIGÁZ- DSO Kft. FÖLDGÁZELOSZTÁSI ÜZLETSZABÁLYZAT
II/5. MELLÉKLET

Elszámolás során alkalmazott számítási eljárás, paraméterek

A felhasználók által vételezett földgáz mennyiségének mérését a felhasználói rendszerbe épített hitelesített mérőeszkőzzel végezzük. Amennyiben a gázfogyasztásmérő eszköz nem végzi el a gáztechnikai normál m³-re történő korrekciót, illetve ha a gáztérfogat korrektor meghibásodott, akkor a TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft. az alábbiakban részletezett módon jogosult a fogyasztást gáztechnikai normál m³-re átszámítani.

Gáztechnikai normál m³-re történő átszámítás általános összefüggése:

$$V_{gn} = V_{ü} \cdot \frac{p_{ü}}{p_{gn}} \cdot \frac{T_{gn}}{T_{ü}} = V_{ü} \cdot k$$

összefüggés az átszámítás alapja, ahol

- V_{gn} - a gáztechnikai normálállapotra átszámított gázmennyiség (kiszámlázott mennyiség) (m³)
- V_ü - a gázmérő által mért üzemi mennyiség (m³),
- p_ü - a gáz abszolút nyomása (mbar),
- p_{gn} - a gáztechnikai normálnyomás (1013,25 mbar),
- T_ü - a gáz mért üzemi hőmérséklete /K, 273,15+t_ü (°C)/
- t_ü - a gáz mért üzemi hőmérséklete (°C)
- T_{gn} - a gáztechnikai normálhőmérséklet /288,15 K, (15°C)/
- k - a számlán megjelenő korrekciós tényező

Az elszámolás során az elosztói engedélyes élhet a szuperkompresszibilitási tényező (F) figyelembevételével, így a fenti összefüggésekben meghatározott gáztechnikai normál gázmennyiség értékét (V_{gn}) azzal korrigálhatja, mely alapján az elszámolásra kerülő gázmennyiség: V_{elsz} = V_{gn}*F (m³)

Gáztechnikai normál m³-re történő átszámítás során a különböző felhasználói kategóriákban alkalmazott hőfok-kompensáció és nyomáskorrekció:

Felhasználói kategória	Nyomáskorrekció	Hőfok-kompensáció	
		Mérővel	Számítással
Lakossági nem hőfok-kompensátoros gázmérő	X		
Lakossági hőfok-kompensátoros gázmérő	X	X	
Nem lakossági	X	X	X

1. Lakossági célra vételező felhasználó esetén:

Hőmérsékletkorrekció:

A mért földgáz üzemi hőmérsékletét csak abban az esetben vesszük figyelembe, amennyiben a felhasználónál hőfok-kompenzátoros mérő van felszerelve (hőmérsékletkorrekciót a mérő a helyszínen végzi).

Nyomáskorrekció:

A nyomás szerint korrigált gáztérfogat kiszámítását a mérőben érvényes gáz üzemi nyomása alapján végezzük.

$$p_{ü} = (p_b + p_t)$$

- p_ü - a gáz abszolút nyomása (mbar),
- p_b - barometrikus nyomás: egymást követő két mérőleolvasás közötti időszak tengerszintre vonatkozó átlagos légköri nyomásértéke a fogyasztási hely tengerszint feletti magasságára átszámítottan,
- p_t - a szerződés, illetve MSZ 7048/1-1983. sz. szabvány által előírt minimális csatlakozási túlnyomás, kisnyomású rendszer esetén 25 mbar, emelt kisnyomásnál 85 mbar. Házi nyomásszabályzók alkalmazásánál 27 mbar túlnyomást veszünk figyelembe, mert csak kalibrált házi nyomásszabályzót alkalmazunk.

2. Nem lakossági célra vételező fogyasztó esetén:

Amennyiben a fogyasztási helyen a hőmérséklettel és nyomással történő helyi korrekció nem megoldott, vagy a gáztérfogat korrektor meghibásodott, a gáztechnikai normálállapotra történő átszámításhoz szükséges adatok a következő módon kerülnek meghatározásra:

Mért földgáz hőmérséklete:

Szabadban telepített mérőeszköz esetén az Országos Meteorológia Szolgálat által megadott, a fogyasztás időszakára és helyére vonatkozó átlagos léghőmérséklettel.

Zárt helységben felszerelt mérő esetén ezt a hőmérsékleti értéket egységesen állandó 288,15K (15°C)-nak kell venni.

Mért földgáz nyomása:

A háztartási célra vételező felhasználóknál alkalmazott nyomáskorrekcióval azonos módon.